

Jaarverslag Julidans 2021

Julidans 2021; omschrijving van de activiteiten

Inleiding

Hoopvol als we zijn, gingen we er in 2020 vanuit dat we in 2021 weer zouden kunnen functioneren als 'normaal'. Oftewel, de periode voordat het COVID-19 virus wereldwijd om zich heen greep.

Maar nee, ook in 2021 moesten we anticiperen op de genomen maatregelen waardoor theaters ook in 2021 lange tijd gesloten waren. Toch begonnen we het nieuwe jaar met goede moed en werkten we met groot enthousiasme aan de 30^e editie van Julidans, welke eigenlijk zou plaatsvinden in 2020. Het idee was: een aantal voorstellingen opnieuw uitnodigen, maar dan ingebed binnen een andere selectie voorstellingen om zo een actuele context te bieden, in een feestelijke editie die 14 dagen in plaats van 12 dagen zou duren. En ondanks het feit dat de situatie nog verre van 'normaal' was, is het gelukt! 2021 toonde een artistiek hoogstaand programma van diverse choreografen die hun visie presenteren op wat hedendaagse dans is en kan zijn; wat de (maatschappelijke) betekenis kan zijn en hoe dans kan verbinden. Weliswaar aangepast op de op dat moment geldende maatregelen met een beperkte zaalcapaciteit, maar wel extra bijzonder; alleen al omdat het weer kon. Geëmotioneerd publiek en dansers die als *hertjes in de wei* weer zo gelukkig waren omdat ze hun vak weer konden uitoefenen, maakten het een gedenkwaardige editie. De kracht van dans, waar we zo in geloven, werd maar weer extra duidelijk.

Hieronder omschrijven we de artistieke uitgangspunten van waaruit we werken en jaarlijks het festival bouwen, ook voor deze editie. Gevolgd door een beschrijving van het programma en de wijze waarop Julidans heeft geanticipeerd op de effecten van de door de regering genomen maatregelen ter bestrijding van het Corona virus.

Julidans in het kort

Julidans - het festival voor internationale hedendaagse dans – vierde in 2021 haar 30^e editie van 1 t/m 16 juli op zo'n 12 verschillende locaties in Amsterdam. Normaliter organiseert Julidans naast de voorstellingen ook jaarlijks een uitgebreid randprogramma met inleidingen, nagesprekken, workshops, installaties, documentaires, en buitenprojecten. Dit om een meer informatie te geven rondom voorstellingen en om dans op een andere manier te presenteren voor een breder publiek maar zeker ook een verbindingen te creëren tussen alle onderdelen van het festival. In 2021 hebben we vanwege de coronamaatregelen, ons gericht op de voorstellingen en ons beperkt tot nagesprekken.

In 2021 stapten we een nieuwe kunstenplanperiode in. Waarin we doorzetten en uitbreiden waar we goed in zijn. Julidans heeft de ambitie het best denkbare festival voor internationale, hedendaagse dans te realiseren voor een zo breed mogelijk publiek. Een festival waarin ruimte is voor de actualiteit in de danswereld en dat een doorkijkje biedt naar de toekomst, met theatrale, multidisciplinaire dansvoorstellingen die iets vertellen over de maatschappelijke vraagstukken van vandaag en de persoonlijke zielenroerselen van makers uit de hele wereld. Een festival dat uitstraalt dat het, mede dankzij zijn niet-talige karakter, iedereen iets te

bieden heeft. Altijd met het menselijk lichaam als vertrekpunt, maar nooit over alléén dat lichaam. We presenteren dans die prikkelt en aan het denken zet. Omdat we denken dat daar behoefte aan is. En omdat we geloven dat dat kan. Veel meer mensen zouden kunnen genieten van hedendaagse dans dan dat er nu doen. De veelzijdigheid van de kunstvorm valt nog voor veel meer mensen te ontdekken en het verrast nieuwe bezoekers vaak wat er binnen de Julidansdefinitie van dans valt; namelijk heel veel. Maar zo vreemd is dat niet: iedereen danst en beweegt en dat gebeurt overal ter wereld. We blijven ons ook in de periode 21-24 focussen op de zogeheten midcareers. Zij zijn de makers die laten zien waar de hedendaagse dans heden ten dage voor staat. Met midcareers bedoelen we choreografen die plusminus acht jaar (de gemiddelde 'rijpingstijd' voor een dansmaker) actief zijn en een eigen handschrift hebben ontwikkeld. Makers ook, die zich binnen de keten van Julidans (van parkpodium tot hoofdtonel) hebben kunnen ontwikkelen. Om doorstroming te bevorderen, steunt Julidans de midcareers actief. We maken principeafspraken om in achtereenvolgende jaren werk van hen te presenteren, bijvoorbeeld een (thematische) serie of een meerluik. Steeds vaker treedt Julidans hierbij op als coproducent, een rol die sinds 2017 is uitgebouwd. Dankzij dit beleid maakt ons publiek kennis met nieuwe makers (de toekomstige Grote Meesters) en hun andere manier van werken, thema's en stijlen. Talent- en publieksontwikkeling gaan hand in hand.

Artistiek beleid

Julidans heeft altijd al een voorliefde gehad voor makers die niet (alleen) vanuit de vorm werken, maar allereerst vanuit een persoonlijke en/of maatschappelijke motivatie, teatraal en vaak op het snijvlak van disciplines. Zij presenteren nieuwe vormen, thema's en perspectieven. Wij zijn blij met die steeds verder opengevouwde waaier. Door internet, sociale media, de toegenomen mobiliteit en, vooral de laatste jaren, migratiestromen, is een enorme diversiteit aan dansstijlen en -culturen binnen handbereik gekomen. Als niet-talig medium is dans het ideale vehikel om daar een groot en nieuw publiek mee te bereiken. Dat zoeken we actief op door in verschillende Amsterdamse stadsdelen, deels gratis en in de publieke ruimte, relevante voorstellingen en randprogramma's te presenteren. Julidans heeft een open blik. We pinnen ons niet vooraf vast op één thema of dwingend criterium, om geen voorstellingen uit te sluiten die net op een ándere manier innovatief zijn. Als ergens iets interessants gebeurt, willen wij dat laten zien om vervolgens te onderzoeken of er aanknopingspunten zijn voor thematische lijnen in het programmeringstraject

Opzet festival

Om bovenstaande artistieke beleid om te vormen tot een helder, uitgebalanceerd en samenhangend festival heeft Julidans zich vier hoofddoelen gesteld. Deze hoofddoelen zijn vervolgens ondergebracht in verschillende festival onderdelen, die wij ook wel 'hoofdstukken' noemen, met elk een eigen karakter en doelgroep. Dit zijn de hoofddoelen:

- **Presenteren:** Het presenteren van voorstellingen is de primaire taak van Julidans. We stellen jaarlijks een programma samen met de stand van zaken in de internationale hedendaagse dans als uitgangspunt.
- **Informeren:** Julidans informeert met relevante randprogrammering zijn bezoekers, rekening houdend met de vraag en behoeften van verschillende publieksgroepen.
- **Ontwikkelen & coproduceren:** Julidans ondersteunt de ontwikkeling en doorstroming van jong talent door deze makers in contact te brengen met haar uitgebreide netwerk, lokaal,

nationaal en internationaal én door te coproduceren. Julidans is op die manier niet alleen een presenterend platform, maar levert zo ook een bijdrage aan het creatieproces.

- **Uitwisselen:** Julidans wisselt kennis uit met samenwerkingspartners in Nederland en het buitenland over artistieke en organisatorische zaken. Onderdeel daarvan is enerzijds 'ambassadeursfunctie' voor de Nederlandse dans in het buitenland, anderzijds het delen van het internationale netwerk met de partners.

Deze hoofddoelen worden ondergebracht in de verschillende festival onderdelen, oftewel hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1: Hoofdprogramma (presenteren en coproduceren)
- Hoofdstuk 2: Julidans NEXT (presenteren en ontwikkelen)
- Hoofdstuk 3: Julidans Extended (presenteren en ontwikkelen)
- Hoofdstuk 4: Julidans NL – ambassadeursfunctie voor NL producties (uitwisselen en presenteren)
- Hoofdstuk 5: Talentontwikkeling en internationalisering (ontwikkelen & coproduceren en presenteren)
- Hoofdstuk 6: Julidans Inside Out (informereren en uitwisselen)

De hoofdstukken vertegenwoordigen verschillende schakels in de keten binnen het festival. Julidans, dat danskunstenaren volgt en ondersteunt, biedt beginnende choreografen verschillende instapmomenten, met de mogelijkheid door te stromen naar de volgende schakel.

Julidans 2021: aanpassen binnen een volwaardige editie

Zoals bekend, Corona is nog niet voorbij en in 2021 zaten we er nog middenin met elke drie weken een persconferentie waarin we in spanning afwachten wat deze zouden betekenen voor de Culturele sector. In de normale situatie is ons doel om op 1 maart het hoofdprogramma af te hebben en op 1 april de programmering stadsbreed rond te maken zodat we van start kunnen met het ontwikkelen en inzetten van alle marketing- en publiciteitsmiddelen en aan te vangen met de productionele voorbereidingen. Helaas liet de situatie deze planning in 2021 niet toe en hebben we besloten ons zo flexibel en wendbaar mogelijk op te stellen. Voor zover mogelijk hebben we alle afspraken met medewerkers, gezelschappen, organisaties 'onhold' gezet om zo min mogelijk kosten te maken in de voorbereidingen. Daarbij hebben we wel de toezegging gedaan, dat als het festival onverhoopt toch helemaal niet zou plaatsvinden, we iedereen een compensatie zouden uitkeren. Met alle stakeholders hielden we nauw contact over eventuele ontwikkelingen en beslissingen die we namen. Daarnaast waren we bezig met het organiseren van hoe om te gaan met presenteren van voorstellingen en tegelijkertijd het nemen van Corona maatregelen zodat iedereen veilig zou kunnen werken. Zo maakten we speciale afspraken met hotels, welke groep zat op welke verdieping in het hotel en hoe konden we deze zoveel mogelijk scheiden. Wat als er een besmette gast zou zijn, kon hij/zij/hen in het hotel blijven en hoe zat het met verzorging qua eten en drinken. Ook troffen we voorbereidingen qua testlogistiek en de geldende regels voor personen die uit het buitenland kwamen naar Nederland. Zo waren we druk met speciale uitnodigingsbrieven, ontheffingen voor optredens, het inschakelen van een testbureau, het

opzetten van een teststraat in ITA met bijbehorende schema's etc. Dat alles was een festival op zichzelf.

Qua programmering en invulling hielden we vast aan het artistieke beleid, de kernwaarden van het festival en de opbouw. Doordat alles *onhold* stond waren we ook in de gelegenheid het festival zoveel mogelijk te optimaliseren naar de omstandigheden. We volgde de ontwikkelingen en namen daarop artistieke beslissingen, altijd met de Julidans waarden in het achterhoofd. Zo ontstond er een schema waarin drie festivalversies verborgen zaten. Dit met het idee dat hoe soepeler de maatregelen, hoe meer er gepresenteerd kon worden. Alles om zoveel mogelijk risico van annulering uit te sluiten.

- Zo waren er een aantal kleinere voorstellingen gepland die in de grote zalen toneel op toneel speelden. Handig met het oog op de 1,5 maatregel.
- Ook planden we meer producties van Nederlandse dansmakers, niet alleen vanuit het risico vermijdende idee maar ook vanuit een groot verantwoordelijkheidsgevoel naar de choreografen dicht om ons heen. Want ook zij hadden immers twee jaar hun vak niet kunnen uitoefenen.
- Vanwege de reisbeperkingen richtten we ons op het uitnodigen van gezelschappen uit Europa en niet van buiten Europa. De grote gezelschappen uit Afrika, Canada en Brazilië worden hiermee opnieuw uitgenodigd voor het festival in 2022. We maakten hierop een uitzondering voor twee gezelschappen uit Brazilië – Alice Ripoll en Marcéla Levi & Lucia Russo - aangezien we voor deze gezelschappen samenwerkte met andere Europese festivals zoals Kunsten Festival Des Arts en Festival de la Cité in Lausanne. Gezamenlijk wilden we ons inzetten om hen toch te laten komen. Ook gezien het belang van het ondersteunen van kunstenaars uit Brazilië, gezien de complexe maatschappelijke context waarin zijn hun werk moeten creëren.
- Verder hebben we enkele grote voorstellingen met bijvoorbeeld een groot transport opnieuw doorgeschoven naar de editie in 2022. Zo zal de nieuwste groot gemonteerde voorstelling van Christos Papadopoulos – Larsen C, het festival in 2022 openen. Om hem wel als gast in het festival te presenteren besloten we om een kleiner en oudere creatie van Christos te presenteren in '21. Dat werd het kwartet Opus in Theater Bellevue.
- Voor het beheersen van publiekstroom en het ontwijken van samenscholing van groepen mensen hebben we geen buitenprojecten gedaan, geen installaties en geen workshops gepresenteerd.
- Buiten het festival om hebben we de openingsvoorstelling van 2020 alsnog - Jan Martens / GRIP 'any attempt will end in crushed bodies and shattered bones' - gepresenteerd. Op 27 en 28 augustus stond in de Rabozaal onder de noemer "Julidans presenteert" de voorstelling.

In Juli hebben we uiteindelijk we alles kunnen doen wat we in de aangepaste vorm voor ogen hadden en dat ging goed. Dagelijks hielden we ons hart vast voor coronabesmettingen onder gasten en het team. Maar we zijn de dans ontsprongen. Op één grote teen uit de kom na.

NEVER STOP DANCING

Voor de programmering van het festival vertrekken we niet vanuit een vaststaand thema. Dit omdat we het idee hebben dat als we dat wel doen, we onszelf vastzetten en beperken. De

samenstelling van het festival begint met een uitgebreide research naar nieuwe concepten van choreografen, maar ook met het uitspitten van festival- en theaterprogramma's (van gevestigd en gerenommeerd tot meer underground) van over de hele wereld en regelmatig uitwisselen van kennis met internationale collega's. Hieruit ontstaan verschillende lijsten waaruit een keuze gemaakt wordt om te gaan scouten. Gedurende dit proces ontstaat er vanzelf een lijn - of meerdere lijnen - van waaruit verder gebouwd wordt met voorstellingen die eenzelfde thematiek behandelen of die raakvlakken hebben. Op deze manier willen we voorstellingen tegen elkaar afzetten en verschillende vormen van creëren laten zien. Hiermee volgen we de actualiteit van wat er gaande is in het internationale dansveld: waar houden dansmakers zich mee bezig? Wat fascineert hen? Wat zegt dat over de maatschappij waarin we leven?

De thematiek die komt bovendrijven bij het componeren van het festival in combinatie met de sfeer die de voorstellingen oproepen, proberen we te vatten in een zogenaamde tagline. Hiermee willen we het publiek aanspreken met een korte uitspraak waarmee we hun nieuwsgierigheid willen prikkelen. Voorbeelden van voorgaande jaren zijn: *'what moves you'* die paste bij de editie in 2017 met voorstellingen waarin gereflecteerd werd op de achtergrond van ons handelen. Waarom doen we wat we doen? Wat zijn onze beweegredenen. Voor Julidans 2018 kwamen we op *'no rules'* omdat de voorstellingen zeer eigenzinnig van vorm waren en wars van alle codes, maar ook omdat de choreografen niet schroomden om onderwerpen over het voetlicht te brengen die ons confronteerde en ons na lieten denken over de vreselijke dingen die mensen elkaar kunnen aandoen. Dit maakte Julidans 2018 enigszins zwaar van thematiek maar ook zeer interessant en sprekend. Voor 2019 was de thematiek zachter, persoonlijker, liefdevoller. We kwamen op de gedachte dat eigenlijk iedereen op zoek is naar liefde, genegenheid en gezien worden. Dit maakte dat we kwamen op de tagline *'True Love'* waarmee we ook een liefde verklaring aan de dans wilden afgeven.

Zo hielden we voor 2021 vast aan *'never stop dancing'*, de tagline uit 2020 die tijdens de samenstelling van het programma voor 2020 naar boven kwam en zich richtte op iconische stukken uit de dansgeschiedenis en hoe gaan makers, van verschillende generaties, daar nu mee om gaan. In Coronatijd krijgt *'never stop dancing'* echter een andere lading. Het wordt bijna een 'hart onder de riem' én een aanmoediging om positief en in beweging te blijven. Daarom besloten we deze tagline ook in te zetten voor de editie van 2021.

Wat maakt ons tot mens? In een sterke editie van Julidans zoeken dansmakers naar het persoonlijke. (...)

*Veel makers in Julidans hebben het over zachtheid, acceptatie, verbinding en het recht op een eigen identiteit. **** (Alexander Hiskemuller, Trouw, 16-07-2021)*

*Zoals het hoort weer veel provocatie op Julidans. **** (Annette Embrechts, Volkskrant, 11-07-2021)*

Hoofdstuk 1: Hoofdprogramma (presenteren en coproduceren)

Het hoofdprogramma is de basis van Julidans met als hoofdpodia de zalen van Internationaal Theater Amsterdam en Theater Bellevue. Hierin presenteren we voorstellingen van dansmakers die internationaal flink aan de weg aan het timmeren zijn. Zoals eerder geschreven ligt de focus

op midcareer choreografen waarvan wij denken dat ze de nieuwe grote meesters van de toekomst zullen worden. Dit betekent niet dat er helemaal geen grote namen meer in het festival te zien zijn. Juist wel, ook omdat zij een publiek op de been brengen maar ook omdat het interessant kan zijn voor een nieuwkomers om in een context gepresenteerd te worden waarin bekende choreografen uitgenodigd zijn. En omdat zij gewoon hele mooie en belangwekkende voorstellingen maken en bovendien een nieuwe generatie hebben voortgebracht. Hieronder volgt een korte omschrijving van een selectie voorstellingen uit het hoofdprogramma.

ELENIT – Euripides Laskaridis (GR)

De openingsvoorstelling van Julidans 2021 was van de Griekse choreograaf en theatermaker **Euripides Laskaridis**, genaamd **ELENIT**. Een overdadige voorstelling die een groot contrast vormde met de lockdownperiode die kort voor Julidans ten einde kwam. Laskaridis is een meester als het gaat om kunstvormen samenbrengen, zo schrijft ook Sander Hiskemuller in zijn recensie in Trouw (****):

Dat de Grieken hierin weleens voorlopers kunnen zijn, zien we hier: Laskaridis husselt beeldende kunst en opera, musical en oude Griekse tragedie, clubcultuur (er is een live dj), circusacts en dans zonder enige scrupules door elkaar.

De Griekse maker leerde het vak van grootmeesters als Robert Wilson en Dimitri Papaioannou. Vanuit hun lessen ontwikkelde Laskaridis zijn eigen signatuur met zowel Amerikaanse als Griekse invloeden. Julidans presenteerde zijn werk voor het eerst in 2017 met de, door Julidans gecoproduceerde, voorstelling *TITANS*.

Laskaridis stond toen pas een jaar in de internationale spotlights, maar zijn talent was onmiskenbaar. Het thema 'transformatie' staat centraal in zijn werk. Daarnaast heeft Laskaridis een uitzonderlijk gevoel voor humor. Al zijn voorstellingen kennen een gezonde dosis ironie, waarmee serieuze onderwerpen aangesneden worden. Ook *ELENIT* was een voorbeeld hiervan. Op de openingsavond werd er hard gelachen in de zaal, waren mensen verwonderd en geraakt door de inventiviteit, veelheid en absurditeit van de voorstelling.

Het is ontwapenend te zien hoe de personages elkaar opzoeken, elkaar zien en hun lichamen voor en met elkaar bewegen. Hoe kunstmatig ook, ze dansen. En weg van alle kolder: dansen is leven. 'What is your problem?' vragen ze met zoet vervormde stemmetjes aan hun publiek. Luid en duidelijk verstaanbaar. Wat is het probleem eigenlijk? (Wendy Lubberding, 02-07-2021, De Theaterkrant)

Chapter 3: The Brutal Journey of the heart – L-E-V (Sharon Eyal & Gai Behar) (IS)

Naast dat het prachtige voorstellingen zijn, is Julidans ook bijzonder blij dat het ondanks alle (reis)beperkingen is gelukt om grote internationale namen naar Nederland te halen. Zo ook het Israëliëse duo **Sharon Eyal** en **Gai Behar** met hun gezelschap **L-E-V**. De voorstelling **Chapter 3: The Brutal Journey of the heart** is het derde en laatste deel van de trilogie die Eyal en Behar maakten. Het eerste deel *OCD Love* en tweede deel *Love Chapter 2* waren in respectievelijk 2015 en 2017 op Julidans te zien. Julidans coproduceerde alle drie de delen.

Dat Julidans het werk van Eyal en Behar een warm hart toedraagt, is duidelijk. Ook het publiek kwam massaal af op de sensuele voorstelling waar negen dansers in kostuums van Dior dansten. De voorstelling was overweldigend maar ook organisch. Wendy Lubberding beschrijft dit in haar recensie, met 'keuze van de criticus'-stempel, voor De Theaterkrant:

Met name in het begin is de energie hoog en vrolijk, cartoonesk zelfs, met handen die vanuit armen als springveren het beeld uitspringen, schuddende billen en overdreven gezichtsuitdrukkingen. Steeds keert de groep terug naar een kluwenformatie en vormen ze samen, ineenkrimpend en zich groot makend, het hart – het orgaan dat het bloed door het lichaam pompt. (Wendy Lubberding, De Theaterkrant, 10-07-2021)

The Goldberg Variation, BWV 988 – Anne Teresa De Keersmaeker (BE)

The Goldberg Variations – Michiel VandeVelde (BE)

In het hoofdprogramma van Julidans waren dit jaar twee eerbetonen aan de grootmeester van de muziek Bach terug te vinden. Twee verschillende generaties, zowel **Anne Teresa De Keersmaeker** als **Michiel Vandevelde** (students van P.A.R.T.S., de opleiding die gestart is door Anne Teresa De Keersmaeker), namen de **Goldbergvariaties** als uitgangspunt voor hun voorstelling. De Keersmaeker vroeg de jonge veelbelovende pianist **Pavel Kolesnikov** de muziek van haar grote liefde Bach te spelen, terwijl zij zelf een solo danst. De Keersmaeker is een meester op het gebied van verbinding tussen muziek en dans, en toont ook in deze voorstelling haar kracht. Annette Embrechts schreef in haar viersterrenrecensie in het Parool:

Geen beweging is hetzelfde. Ze maakt sprongetjes als een jong veulen, veert op haar tenen of hakken, telt met haar wijsvingers de variaties af en geeft soms een ondeugende zwiep aan zichzelf of de vleugel. Alles tintelt en knispert aan haar motoriek, of ze nu voor- of achteruit loopt of danst.

Vanuit een totaal ander perspectief maakte Michiel Vandevelde maakte **The Goldberg Variations** bij **Platform-K**, een toonaangevend gezelschap voor dansers met een beperking. De muziek wordt live gespeeld door accordeonist **Philippe Thuriot** (bekend van zijn bijdrage aan producties van Alain. Het resultaat was een adembenemende, ontroerende voorstelling die laat zien dat dans vrij is van het klassieke keurslijf, regels en schoonheidsidealen.

*Oskar Stalpaert is een Vlaamse danser met down en zijn dans is zo aanstekelijk dat je er geen genoeg van kunt krijgen. Met sierlijke armen, lenige discoheupen en wijdbeense sprongen annexeert hij het podium; de danslust lijkt hem te zijn ingebakken. Samen met de ijzersterke danseres Amanda Barrio Charmelo en choreograaf Michiel Vandevelde vertolken ze Bachs *The Goldberg Variations* in een waaier aan losse dansscènes. Niet met clavecimbel of piano uitgevoerd, maar op de 'volkse' accordeon, superieur bespeeld door Philippe Thuriot. **** (Alexander Hiskemuller, Trouw, 16-07-2021)*

Making Dances – Dancing Replies – Dance On Ensemble (DU)

Niet alleen Platform-K is een gezelschap dat dansers van alle soorten, vormen en maten eert. Het **Dance On Ensemble**, onder leiding van Ty Boomershine, laat zien dat de liefde voor dansen geen leeftijdsgrens kent. Bij Dance On werken dansers die 40 jaar of ouder zijn en die

bij grote namen uit de dansgeschiedenis hebben gewerkt. Dit is zeer passend bij de editie van Julidans van 2021: Never Stop Dancing. Op Julidans toonden we twee voorstellingen van één project: **Making Dances – Dancing Replies** waarbij de dansers een klassieker danste uit de dansgeschiedenis en er na de pauze een antwoord van een jonge choreografe op kwam. Zo reageerde Ginevra Panzetti en Enrico Ticconi, wiens werk ook bij Julidans NEXT getoond werden, op *Works in Silence* van Lucinda Childs en maakte Mathilde Monnier een antwoord op *Story* van Merce Cunningham.

Elisabeth Gets Her Way – Jan Martens / GRIP (BE)

Julidans kent een lange relatie met choreograaf en danser **Jan Martens**. Binnen recordtempo klom hij op van het Vondelparkpodium naar het hoofdpodium. Martens vindt de balans tussen het abstracte van de dans en het vertellen van verhalen. Met **Elisabeth Gets Her Way** brengt hij een eerbetoon aan Elisabeth Chojnacka (1939-2017). Een uitzonderlijk getalenteerde en gepassioneerde muzikante die midden 20ste eeuw medeverantwoordelijk was voor de revival van klacimbelmuziek. Martens bespeelt zijn lichaam zoals Chojnacka de klavecimbel bespeelt. De dans worden verweven met een documentaire laag over het werk en leven van Chojnacka.

*Zonder te vervallen in nodeloze adoratie, schetst hij een weergaloos portret van een groot muzikante, en maakt ondertussen ook duidelijk hoe avant-garde werkt. ***** (Annette Embrechts, de Volkskrant, 15-07-2021)*

Martens vond zijn liefde en interesse voor Chojnacka's muziek tijdens het maken van zijn voorstelling *Any attempt will end in crushed bodies and shattered bones* waarvoor hij onder andere haar muziek gebruikte. Deze grootgemonteerde voorstelling voor 17 danser van verschillende leeftijden, zou eigenlijk in 2020 de openingsvoorstelling zijn van Julidans, maar deze kon vanwege COVID-19 niet doorgaan. We hebben voor deze Julidans coproductie naar meerdere momenten gekeken om deze voorstelling te presenteren. Zo hadden we de voorstelling als vooraankondiging van Julidans 2021 in mei gepland, maar ook dit kon vanwege de maatregelen niet doorgaan. Toen bleek dat de voorstelling niet beschikbaar was tijdens Julidans 2021, vanwege optredens in onder andere Festival D'Avignon. Daarom hebben we besloten een Julidans-staartje aan het eind van de zomer te geven onder de noemer 'Julidans presenteert'. Uiteindelijk hebben we de voorstelling, met twee derde zaalcapaciteit, op 28 en 29 augustus 2021 kunnen programmeren binnen het seizoen van ITA onder het Julidans-label. De voorstelling is lovend ontvangen, met een vijfsterren recensie in NRC. Op dit moment toert de internationale hit in Europa en speelt op 35 verschillende festivals en locaties.

*Any attempt... (de titel verwijst naar een dreigement van Xi Jinping aan de protesterende inwoners van Hong Kong), Martens' eersteling voor de grote zaal, is een dansvoorstelling waar je iedereen naartoe zou willen sturen. Meeslepend, hoopvol, onroerend. En relevant. ***** (Francine van der Wiel, NRC, 01-11-2021)*

LAVAGEM - Alice Ripoll (BRA) / Cie. Rec

Met het oog op de coronarestricties hadden we besloten om ons voor de editie in 2021 te richten op nationale producties en voorstellingen uit Europa. Daarop hebben we echter uitzonderingen gemaakt voor twee Braziliaanse gezelschappen wiens werk we eveneens

coproduceerde: Marcel Levi & Lucía Russo met grrRoUNd en Alice Ripoll. Hiervoor hebben we gekozen aangezien we voor de presentatie van deze voorstellingen samenwerkte met andere Europese festivals als: Kunstenfestival des Arts en Festival de la Cite in Lausanne. We hebben de krachten gebundeld en een manier gevonden om hen naar Europa te halen. Zo konden wij een quarantaine periode organiseren m.m.v. Grand Theatre in Groningen. Alle partners waren het erover eens dat we juist ook danskunstenaars uit gebieden waar een moeilijke sociale context bestaat, een stem moeten geven door hen een podium te bieden. Beide voorstellingen leverde hele mooie momenten op.

Alice Ripoll is een Braziliaanse choreografe wiens werk geïnspireerd op hedendaagse dans en dansvormen die je op de straten van Brazilië tegenkomt. Ze werkt nauw samen met haar dansers, en verweeft hun ervaringen en herinneringen in de stukken die ze maakt. Zo kwam het idee voor **LAVAGEM** van danser Alan Ferreira. *LAVAGEM* is een voorstelling over water en zeep, en racisme. Er zijn generaties zwarte Brazilianen die huizen van de rijken schoonmaken, terwijl ze als vuil door deze racistische upperclass behandeld worden. Alice Ripoll gebruikt in *LAVAGEM* ('wassen') het schrobben en boenen als inspiratie voor beklievende beelden over deze onfrisse geschiedenis. In de studio van ITA was deze innemende voorstelling te bewonderen.

Het zijn energieke dansers, die soms heel sensueel bewegen zonder dat het ordinair wordt, de mooie, jonge lijven eerst nat van het zweet en daarna van het water. (Margriet Prinszen, Theaterkrant, 16-07-2021)

OPUS - Christos Papadopoulos / Leon & The Wolf (GR)

Christos Papadopoulos ontdekte dans pas laat, na zijn studie Politieke Wetenschappen. Maar toen hij dans ontdekte, ging het snel en werd hij opgepikt door internationale festivals waaronder Julidans. Zijn werk is minimalistisch, heel precies en puur. Met **OPUS** onderzoekt hij de relatie tussen dans en muziek. Hij laat *Die Kunst der Fuge* van J.S. Bach zien in plaats van horen. Met uiterste precisie tonen wordt het muziekstuk met een fysieke compositie uitgevoerd. Met dit werk werd Papadopoulos vergeleken met een grootheid die ook Bach als inspiratiebron van haar werk gebruikte: Anne Teresa de Keersmaeker, vanwege de bijzondere relatie tussen dans en muziek de getoond wordt. Francien van der Wiel schrijft in NRC:

In Opus beent hij Bachs Kunst der Fuge uit tot op het bot, geduldig en precies, met voor elke noot een beweging. Complex en minimal tegelijk. Daartussen ligt een brede waaier aan variëteiten; enorme verscheidenheid is exemplarisch voor de hedendaagse Griekse dans. (Francine van der Wiel, NRC, 30-06-2021)

Hoofdstuk 2: Julidans NEXT (presenteren, ontwikkelen)

Julidans NEXT is het platform voor de nieuwe generatie choreografen die een eigen signatuur en een uitgesproken visie aan het ontwikkelen zijn. De dansmakers in het NEXT-programma treden op in Melkweg Upstairs en zijn gepland voorafgaand aan de voorstellingen in het hoofdprogramma. Op die manier fungeren het NEXT-programma als voorprogramma. Voor de invulling van de programmering voor NEXT, wordt er gekeken naar een relatie met een voorstelling in het hoofdprogramma. Ook dragen partners makers aan die zij in hun vizier hebben en samenwerkingen mee aangegaan zijn Sarah Huygens werd vanuit het Bijlmer

Parktheater aangedragen en stond met haar werk *Between Us* in de Melkweg. Hieronder lichten we de andere drie solo's kort uit.

HARLEKING – Enrico Ticconi & Ginevra Panzetti (I)

De twee jonge Italiaanse choreografen **Enrico Ticconi** en **Ginevra Panzetti** stonden dubbel in het festival dit seizoen. Allereerst stonden zij in het kader van Julidans NEXT in de Melkweg met hun voorstelling **HARLEKING**. In deze voorstelling spelen ze de perfecte clown uit de traditionele Commedia dell'arte om een punt te maken over politiek. Daar wordt humor, zich dom voordoen of de clown uithangen ingezet om meer sinistere motieven te verhullen. Het duo haalt hun inspiratie uit de bewegingen van mensen. Zo spreken ze ook met *HARLEKING* ons collectieve geheugen aan en laten de verschillende vormen zien waarin macht zich voordoet of verhuult. Maar naast hun voorstelling *HARLEKING*, werden de twee door Ty Boomershine (artistiek leider Dance On) gevraagd om een reactie / een antwoord te maken op *Works in Silence* van Lucinda Childs voor het Dance On Ensemble. Het was de eerste keer dat Ticconi en Panzetti een werk voor een grote groep dansers maakten. In deze reactie komt wederom het thema macht terug: de radicaliteit van Childs en de perfecte synchrone groepsbewegingen deed de twee denken aan militaire marsen en parades, en aan radicaal geweld. Over *HARLEKING* schreef Annette Embrechts op Theaterkrant het volgende:

Langzaam blazen de twee arlecchino's lucht in hun wangen en daarmee in hun ego. Hun bewegingen veranderen van hoffelijk naar grotesk en van lieflijk naar bruut. We horen op band gesmak en geklepper, de sound zwelt aan. En dan breekt langzaam en traag de ware aard van de paljassen door hun galante houding heen. Je ziet het aankomen – de gestrekte arm, de nekklem – en toch raakt het. (Annette Embrechts, Theaterkrant, 16-07-2021)

Best Regards – Marco D'Agostin (I)

Een ander Italiaans talent dat Julidans dit jaar toonde is **Marco D'Agostin**. Herinnering, geheugen en nostalgie zijn terugkerende onderwerpen in zijn werk. **Best Regards** is een 'brief' aan Nigel Charnock, een van de oprichters van het baanbrekende Britse dansgezelschap DV8 Physical Theatre. D'Agostin werkte met Charnock in 2010, wat zijn blik op dans veranderde. *Best Regards* is zijn brief aan Charnock en bovenal een daad van wanhopige nostalgie.

Zo vormt deze prachtige, intieme en persoonlijke performance van D'Agostin een schakel in een ketting: eerst is er het afscheid van Charnock van zijn eigen gezelschap DV8; vervolgens is er de afscheidsbrief van Houston aan Charnock die zijn eigen weggaat; dan volgt zijn overlijden dat D'Agostin weer inspireert tot Best Regards als eerbetoon aan Charnock. (Kester Freriks, Theaterkrant, 15-07-2021)

Hoofdstuk 3: Julidans Extended (presenteren, ontwikkelen)

Als internationaal festival voor hedendaagse dans, voelt Julidans zich thuis in diverse podia in de Amsterdamse binnenstad. Hier bereiken we een groot en internationaal publiek, waarvan velen de weg naar het theater wel eens eerder hebben gevonden. Echter, heeft Julidans ook de missie om nieuw publiek kennis te laten maken met de rijkheid van dans. Er ligt soms nog steeds een gesloten imago rondom hedendaagse dans, vandaar dat wij graag ook richting het

publiek trekken, in plaats van het publiek naar ons. Op locaties buiten het centrum is nieuw publiek te bereiken. Dit doet Julidans met het Julidans Extended-programma: een nauwe samenwerking met theaters in de stad.

Wij werken al acht jaar samen met Podium Mozaïek in Bos en Lommer en het Bijlmer Parktheater in Amsterdam Zuid-Oost; podia die in het stadsdeel een eigen achterban hebben opgebouwd. In Podium Mozaïek presenteerden we dit jaar twee producties: **OMG** van **Igor Vrebac** en **Neptune** van **Lois Alexander**. Igor Vrebac kreeg, dankzij gezamenlijke inspanning van Podium Mozaïek en Julidans, ook de kans om drie dagen te monteren in het theater om vervolgens daar in première te gaan.

In het Bijlmer Parktheater presenteerden we dit jaar, in samenspraak met het theater, een tweeluik: **Ta(m)bu & Imprenta** van **Junadry Leocaria**. In het Bijlmer Parktheater hing, als onderdeel van de voorstelling, een expositie met werken van stadstekenaar **Richard Kofi**, die hij als onderdeel van *Imprenta* maakte. We vroegen Kofi ook een tekening te maken voor het Julidans Magazine.

Het Stedelijk Museum Amsterdam is sinds een aantal jaar een vaste partner waar Julidans, in samenspraak met het museum, zoeken we naar een dansvoorstelling welke zicht op het grensvlak beweegt van dans en beeldende kunst. Het was in eerste instantie het plan om een stuk van Yvonne Rainer te tonen. Helaas was dit niet mogelijk vanwege de reisrestricties. In samenspraak met het Stedelijk hebben we toen ervoor gekozen om **Tremble** van **Andreas Hannes** te programmeren in de Schiphol Entree van het museum. De voorstelling van Hannes neemt huppelen als uitgangspunt. Maar in *Tremble* geen hand-in-hand gehuppel waar de huppelaars elkaar aankijken; elke danser volgt een eigen pad wat tot een dynamische choreografie leidt. Ook vroegen we kunstenaar **Typex** om in beeld te reageren op de voorstelling. De tekening staat in Julidans Magazine.

Na succesvolle pilots van het **OFF VENUE** project tijdens eerdere Julidans edities, is OFF VENUE in samenwerking met **WhyNot** sinds 2021 een vast onderdeel van het Julidansprogramma geworden.

Dit jaar kon het publiek een kijkje nemen in enkele Amsterdamse danswerkplaatsen, dé keuken van de dans- en performancewereld waar makers hun voorstellingen bereiden. Het publiek kreeg werken van opkomende choreografen en performancemakers voorgeschoteld op spannende plekken: van een voormalig pakhuis tot aan een imposante kerk. Zo improviseerde **Shailesh Bahoran** in de Chasséstraat in een studio met verschillende stijlen die zijn werk kenmerken op livemuziek van Avi Kishna. Performancekunstenaar **Astrit Ismaili** heropende het repetitieproces van diens eerdere voorstelling **Nemesis**. Een performance die folkloristische rituelen als uitgangspunt gebruikt om geopolitieke grenzen en lichamelijke autonomie in relatie tot migratie te onderzoeken. **Courtney May Robertson** presenteerde haar voorstelling **The pleasure of stepping off a horse when it's moving at full speed**. Een metafoer voor zelfbeheersing dat zij presenteerde met film, poëzie, dans en zang. **Elisa Zuppini** toonde in de studio van Jacuzzi de voorstelling **Himalaya**, een onderzoek naar hoe verschillende systemen op elkaar inwerken met live muziek door dj **James Whipple**.

Bezoekers bezochten tijdens de route drie van de vier performances en trokken gezamenlijk door de stad. Dit zorgde voor mooie ontmoetingen tussen locaties, kunstenaars en publiek.

Sinds deze editie werkt Julidans ook samen met Meervaart Theater in Nieuw-West. Zo toonden we daar **Tender Men** van de Belgische **Koen De Preter**, een voorstelling waarin vier mannelijke dansers tederheid onderzoeken. De dansers zijn Afrikaans, Aziatisch, Europees, homo en hetero. Ze hebben daarnaast ook verschillende achtergronden binnen de dans en in deze voorstelling gaan ze in dialoog met elkaar. Daarnaast presenteerden we in Meervaart de wereldpremière van **Blasphemy Rhapsody** van **ICK Dans Amsterdam**, het huisgezelschap van dit theater. Hierdoor vindt ook de achterban van ICK makkelijk haar weg naar de première, maar ook naar Julidans. Met ICK trokken we meer op: zo zijn Andreas Hannes, wiens voorstelling in Stedelijk stond, en Lois Alexanders, wiens voorstelling in Podium Mozaïek stond, makers die aan ICK verbonden zijn en in samenwerking met hen gepresenteerd werden.

Ook in het Vondelpark Openluchttheater, al jaren partner van Julidans, toonden we afgelopen editie dans op de vrijdagavond. Op 2 juli werden er fragmenten getoond van het bruisende breakers collectief **The Ruggeds**, uit hun voorstelling **State Shift: Waterbrothers**. Daarnaast toonden **Deydey & Manuela** (voormalig wereldkampioen Popping en voormalig wereldkampioen Bgirl) **Force D'ÂMES**, een krachtig duet door twee vrouwen. **Shailesh Bahoran**, die later in het festival in OFF VENUE te zien was, toonde een voorproefje. En ook **Vincent Riebeek**, ooit begonnen op het Vondelpark podium van Julidans en nu onderdeel van het hoofdprogramma in Bellevue, toonde een fragment van **Uchronia** in het Vondelpark. Op vrijdag 9 juli bestormde het **ISH Collective** het Vondelpark Openluchttheater met een opzweepende breakdance battle in samenwerking met Amsterdam Breaking Community onder de titel **Break'in Amsterdam 2021**.

Ieder jaar streven we ernaar om een participatieproject te organiseren, omdat we ook het publiek zelf willen laten voelen wat voor een effect bewegen heeft op het lichaam. We geloven dat dergelijke projecten bijdragen aan het festivalgevoel en bovendien een community rondom het festival opbouwt. Helaas hebben we door alle coronabeperkingen dit jaar geen project op dat vlak kunnen organiseren.

We hebben hierdoor moeten besluiten om dit jaar niet de openbare ruimte als podium te gebruiken. We konden daarin niet de publieksstromen reguleren en toezicht houden op de regels die binnen een dergelijke situatie gelden. Een aantal projecten hebben we hierdoor moeten annuleren: het participatieproject *Banenzwemmers* van choreograaf Susanne Marx wat plaats zou vinden in het Sloterparkbad. Ook hebben we de samenwerking van Tamara Cubas met studenten van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunst opnieuw moeten doorschuiven, en zullen buitenprojecten die tot stand komen binnen het netwerk Big Pulse Dance Alliance, worden gepresenteerd in 2023 en 2024.

Hoofdstuk 4: Julidans NL (uitwisselen, presenteren)

Julidans NL is sinds 2019 een belangrijk programmaonderdeel van Julidans. Als internationaal festival kijken we graag over de landsgrenzen. Juist daardoor kunnen we ook een belangrijke rol spelen als ambassadeur van de Nederlandse dans in het buitenland. Julidans NL was dit bijzondere jaar groter dan voorgaande jaren. Zonder op kwaliteit in te leveren, kozen we ervoor om in de voorbereiding meer Nederlandse makers een plek te geven in het programma.

Ondanks de internationale focus die Julidans heeft, maken we veel connecties met makers die in Nederland wonen en werken. Deze in Nederland gevestigde makers hadden ook meer dan een jaar hun werk niet kunnen presenteren. Om deze reden hebben we meer ruimte dan voorgaande jaren voor Nederlandse makers gemaakt. Daarnaast bracht de Nederlandse programmering ons meer zekerheid. Door alle coronabeperkingen was de kans groter dat we Nederlandse makers konden tonen aan ons publiek dan internationale voorstellingen. Deze voorstellingen waren verspreid over verschillende locaties en verweven binnen de rest van de Julidansprogrammering. Zo stonden **8: METAMORPHOSIS** van **Nicole Beutler Projects** en **O S C A R** van **Arno Schuitemaker** in ITA, **Creating Joy** van Ann Van den Broek en **Uchronia** van **Vincent Riebeek** in de Grote Zaal van Bellevue. De voorstellingen van **Liat Waysbort (Gioia Live)** en **Keren Levi (There She Is – Departing Landscapes)** stonden als lunchvoorstellingen in de Pallonizaal van Bellevue en **Igor Vrebacs OMG** stond in Podium Mozaïek. De voorstelling **Between Us** van **Sarah Huygens Jawla** ging in première in Julidans NEXT-locatie de Melkweg. Deze Vlaamse maker met West-Afrikaanse roots maakte deze voorstelling onder de vleugels van het Bijlmer Parktheater, waar zij onderdeel is van de ‘nieuwe makers’-regeling.

Met het oog op de Nederlandse producties in het programma, hebben we op het laatste moment nog een bezoekersprogramma georganiseerd in samenwerking met Dutch Performing Arts. Ondanks de korte termijn en alle reisbeperkingen kwamen er 16 buitenlandse programmeurs die veel Nederlandse producties hebben gezien. Ook hebben voor een aantal NL choreografen afspraken kunnen plannen met buitenlandse programmeurs. Hieruit is bijvoorbeeld contact ontstaan tussen Dansens Hus Oslo en Andreas Hannes, hij zal een werk in Oslo presenteren. En Ann Van den Broek opent in 2022 het Tanec Praha festival in Praag.

Hoofdstuk 5: Coproduceren

Sinds 2017 treedt Julidans op als coproducent, dit konden we toen inzetten doordat het Fonds Podiumkunsten, met een aanvullende regeling, een bijdrage daarvoor beschikbaar stelde. Voor de kunstenplanperiode 21-24 heeft Julidans een hogere toekenning gekregen om ook de functie van coproducent te verstevigen en uit te bouwen. Daarnaast wordt Julidans sinds 2019 structureel vanuit Stichting AMMODO, speciaal om jaarlijks één project van een choreograaf te presenteren en te coproduceren. Dit is een belangrijke activiteit geworden van Julidans. Door te coproduceren ondersteunen we makers bij het realiseren van hun ambities en leveren we een actieve bijdrage aan de ontwikkeling van het internationale dansveld. Zo dragen wij bij aan de kwaliteit van de voorstellingen en hoeven makers minder tot geen compromissen te sluiten in hun maakprocessen. Daarnaast verstevigen we als coproducent onze banden met choreografen, gezelschappen en andere festivals waardoor het internationale netwerk van Julidans nog beter ten dienste kan staan van internationale choreografen maar ook van het Nederlandse dansveld. Het verstevigt de positie van het festival en door middel van coproduceren kunnen we een actiever bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de hedendaagse dans in het algemeen.

De voorstellingen waarbij Julidans in 2021 partner was als coproducent:

- Euripides Laskaridis / *OSMOSIS – ELENIT*
- Sharon Eyal & Gai Behar / *L-E-V – Chapter 3: the brutal journey of the heart*
- Anne Teresa De Keersmaeker, Pavel Kolesnikov / *Rosas – The Goldberg Variations, BWV*

988

- Marcela Levi & Lucía Russo – *grrRoUNd*
- Jan Martens / GRIP – *Elisabeth gets her way*
- Alice Ripoll / cie. REC – *Lavagem*
- Vincent Riebeek – *Uchronia*

Een belangrijke ontwikkeling in het verstevigen van de internationale positie van Julidans, is ook de start van het Europese netwerk BIG PULSE DANCE ALLIANCE. Het netwerk is 1 december 2020 van start gegaan en Julidans is hier mede initiator van en maakt deel uit van het netwerk. Samen met 10 andere festivals en dansorganisaties uit Europa ondersteunen we midcareer choreografen met verschillende work packages. Hierbinnen is coproduceren een belangrijk onderdeel. De eerste producties zijn in 2021 gecreerd en worden in de jaren '23 en '24 gepresenteerd. Julidans ondersteunt daarin de volgende makers en zal twee buitenprojecten coproduceren en presenteren. www.bigpulsedance.eu

- Amala Dianor
- Oona Doherty
- Marco da Silva Ferreira

Hoofdstuk 6: Julidans Inside Out (informereren, uitwisselen)

We gaan bij Julidans graag op zoek naar verdieping. In een programma van inleidingen en nagesprekken, krijgt het publiek eerstehands inspiratie en ervaringen van de dansers en makers zelf. De ruimte tussen publiek en maker wordt verkleind. Daarnaast is ook de dansgemeenschap belangrijk voor Julidans, vandaar ook onze samenwerkingen met onder andere de Henny Jurriëns Stichting voor de HJS Summer Intensive (waarvan we dit jaar workshops hebben kunnen laten doorgaan, en met WE LIVE HERE voor de Summer Academy die we in 2021 door de maatregelen niet hebben kunnen laten doorgaan, maar in 2022 weer op gaan pakken.

De randactiviteiten zijn voor ons een belangrijk programmaonderdeel, wij zien dit als het cement van het festival. Het bestaat uit activiteiten die ons laten nadenken over dans, het publiek informeert over achtergronden van voorstellingen en die dans op een andere wijze presenteren. Door alle beperkingen hebben we de randactiviteiten in 2021 beperkt moeten houden. De onzekerheid over de mogelijkheid tot verplaatsingen van groepen mensen door de gebouwen heeft ervoor gezorgd dat het tot het laatste moment spannend was of er nagesprekken gehouden konden worden. We hebben deze toch voor een aantal voorstellingen kunnen organiseren.

Publieksbereik- en samenstelling

uitgangspunten en aanpak marketing, communicatie

Zoals gezegd: 2021 was een uitdagend jaar voor de organisatie van een festival, niet alleen voor Julidans. Door de Covid-pandemie en bijbehorende regelgeving bleef het lange tijd onduidelijk óf en in welke vorm Julidans plaats zou kunnen vinden. Begin juni werd duidelijk dat de theaterzalen weer opengingen en dat we het festival door konden laten gaan, weliswaar met een (zeer)

beperkte capaciteit. Deze context had grote invloed op de keuzes die gemaakt zijn in het bereiken van de bestaande en nieuwe publieken.

Gezien de omstandigheden kozen we er dit jaar voor om **geen publieksonderzoek** uit te laten voeren. De conclusies die we uit een dergelijk onderzoek zouden kunnen trekken, zouden ons inziens niet representatief zijn voor het Julidanspubliek. Een leidende factor in deze beslissing zijn de beperkingen die het coronabeleid met zich meebracht. Enerzijds had het invloed op de beschikbare hoeveelheid kaarten: voor het de meeste locaties was dat 1/3 van de reguliere capaciteit. Anderzijds waren de besmettingscijfers en de lage vaccinatiegraad een reden voor vele bezoekers om nog even te wachten met theaterbezoek. Julidans vond plaats op een moment dat veel mensen hun tweede vaccinatie nog niet hadden gekregen en nog geen toegang hadden met een QR-code. Ook was er een drempel om voor iedere voorstelling een toegangstest uit te voeren. We blijven echter wel nieuwsgierig naar ons publiek. Daarom pakken we in 2022 het jaarlijkse publieksonderzoek weer op om ook de effecten te kunnen meten van de nieuwe strategie op het gebied van social media en online aanwezigheid.

De onzekerheid over het programma leidde tot een verrassende switch. In plaats van de gebruikelijke programmabrochure, kozen we voor het maken van een **Julidans magazine** - een toegankelijke en verdiepende publicatie die het festival en de Julidans makers context gaf. Met interviews, columns, en speciaal gemaakte fotoseries en illustraties informeerden we de Julidans fans en een nieuw publiek van geïnteresseerden vanuit de inhoud van het festival. We organiseerde immers ook de 30e editie en voor het geval het festival helemaal niet door zou kunnen gaan, dan zou er in ieder geval een publicatie zijn over dans. De distributie verliep succesvol via de Julidans locaties en direct mail, maar ook via van Athenaeum - dé bookstore van Amsterdam - die een grote etalage aan het festival wijdde en een breed publiek van het gratis magazine voorzag.

De samenwerking met designbureau Van Lennep - die verantwoordelijk waren voor de publiekscampagne in Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag - werd voortgezet. Zij creëerden de campagne, de festival dressing, diverse voorstellingsmaterialen en promotie videos voor Julidans. Een nieuwe toevoeging aan het team was creatief agency Dolly Warhol - dat met prikkelende videoportretten van choreografen een nieuw publiek via instagram aan wist te spreken. De samenwerking met *Dolly* werd ingezet als opmaat naar een toekomstige samenwerking. Vanaf 2022 zal dit bureau vorm geven aan de publieksuitingen van Julidans.

Julidans en haar programmering hebben nooit een voorbedacht thema. Verbanden ontstaan geleidelijk, voorop staat dat Julidans een festival is dat niet binnen de lijnen kleurt. Een festival met contradicties. Met een grensverleggende dansprogrammering. Letterlijk, door dansmakers uit andere landen en (dans)culturen te laten zien. En figuurlijk door andersoortige benaderingen van dans te presenteren. "Is het eigenlijk wel dans?" is een uitspraak die je regelmatig op het festival hoort. Julidans choreografen onderzoeken wat dans is en kan zijn en hoe het lichaam een taal kan spreken. Op Julidans inspireren verschillende generaties choreografen elkaar, doen ze crossovers met andere kunstvormen of reageren op maatschappelijke thema's. Wanneer je wat afstand neemt, zou je Julidans kunnen zien als een campagne voor hedendaagse dans. Inspireren, informeren en verbinden staan centraal in deze

campagne waarin Julidans bestaande bezoekers blijft prikkelen en toekomstige fans kennis laat maken met de dansdiscipline.

De samenwerking met PR en communicatiespecialist Jan Schoon is uitgebouwd – hij is vanaf deze editie de projectleider marketing, communicatie en PR. Hij ontwikkelde een strategisch marketingplan dat richting geeft aan de publieks- en persbenadering de komende jaren. Dialoog tussen makers en publiek, het versterken van de inzet en gebruik van social media, doelgroepenbenadering via een groep diverse ambassadeurs, verbreding en verdieping van publieksonderzoek, het landelijk uitzetten van de campagne vormen belangrijke onderdelen in het plan. Vanuit de kernwoorden Inspirerend, Grensverleggend, Avontuurlijk, Internationaal, Persoonlijk, Multidisciplinair, Intercultureel, Actueel, Verrassend, Uitdagend, Prikkelend, Divers, Tegenstrijdig en Kwaliteit krijgt ieder plan vorm.

De communicatie rondom Julidans 2021 kreeg vorm onder de noemer NEVER STOP DANCING. De tagline, die eigenlijk voor het gecancelde festival van 2020 bedacht was, kreeg dit jaar een nieuwe lading. Het was een hart onder de riem voor choreografen en dansers, een mantra van hoop voor liefhebbers en professionals in de beperkende COVID-tijden.

-

samenwerkingen, middelen, zaalbezetting en kaartverkoop, prijsbeleid

Om vorm te geven aan de communicatie werkte Julidans dit jaar samen met een aantal verschillende partijen. De belangrijkste:

1. Van Lennep

Designbureau Van Lennep is al jaren het bureau dat vormgeeft aan de campagne van Julidans. Zij ontwierpen het logo van Julidans en een campagnestijl, die het festival een sterke identiteit hebben gegeven. Ook dit jaar waren zij verantwoordelijk voor de campagne, die dit jaar gedreven werd door de slogan NEVER STOP DANCING. Frisse, opvallende kleuren en heldere typografie in combinatie met sterke selecties beeldmateriaal resulteerde in een opvallend vormgegeven communicatiemiddelen. Onder andere de affiches, flyers, advertenties, social media-advertenties en het magazine kregen via Van Lennep vorm.

2. Jaap Scheeren

Voor het campagnebeeld voor 2021 werkte Julidans wederom samen met kunstfotograaf Jaap Scheeren. In zijn kenmerkende surrealistische, frisse stijl boordevol humor, maakte hij voor Julidans een beeld dat een vervolg is op de vorige Julidanscampagnes. In deze beelden is een prominente rol weggelegd voor dieren. In eerdere edities zagen we een parkiet, een panda en een schaap, die elk op een bepaalde manier een relatie met een mens aangingen. Dit jaar gaf hij de hoofdrol aan een kip, die met een vrouw op haar rug de fotostudio uit vliegt. De foto's van Jaap Scheeren geven Julidans een herkenbaar imago en sluiten aan bij de moeilijk te kaderen thema's van het festival. Bovendien zijn ze een mooie aanvulling op de danspubliciteitsfoto's van de voorstellingen waarmee Julidans werkt. "De Kip" is een afsluitend beeld in een serie van vier campagnes, maar de samenwerking met Jaap Scheeren wordt voortgezet. In 2021 verschijnt een eerste beeld in een nieuwe serie Julidanscampagnes.

3. Dolly Warhol

Om nieuwe doelgroepen te bereiken, is Julidans dit jaar een pilot gestart met creatief agency Dolly Warhol. Het bureau heeft een achterban van kunstliefhebbers en in de creatieve sector, een doelgroep waar wij nieuw publiek kunnen vinden. We vroegen Dolly om een start te maken met het creëren van superfans en vanuit de inhoud van het Julidansprogramma een connectie te maken met toekomstige ambassadeurs.

Daarnaast vroegen we het agency om speciaal voor Instagram een reeks videoportretten te maken die op verschillende manieren nieuw publiek aan Julidans konden binden. Aan het woord kwamen Andreas Hannes en Nicole Beutler (twee typische 'Julidans choreografen'), maar ook Esther Coppoolse (fashion director van modemagazine ELLE), illustrator Typex en fotograaf Jaap Scheeren. De samenwerking met Dolly Warhol wordt voor de volgende edities uitgebouwd.

middelen

Julidans zet haar middelen zo gericht mogelijk in. Uit onderzoek komt naar voren dat 61% van de respondenten zich door de programmabrochure laat informeren over Julidans, 41% zegt via de website te komen, 65% via de digitale nieuwsbrief van Internationaal Theater Amsterdam, 45% via de digitale Julidansnieuwsbrief. Een overzicht van de eigen Julidanskanalen:

1. Nieuwe website

Dit jaar was de eerste keer dat de nieuw ontwikkelde Julidanswebsite in zijn volledigheid benut kon worden. De site vormt een centrale plek waar alle programmainformatie te vinden is en waar kaartverkoop plaatsvindt. Begin juni gingen we met het volledige programma voor 2021 naar buiten.

De site kreeg dit jaar een nieuwe indeling, waardoor het voor de gebruiker makkelijker is om informatie te vinden. Daarnaast kreeg het een aantal kleine updates op het gebied van vormgeving. We verstevigen de website en social mediakanalen in deze jaren sterk en breiden onze activiteiten daarop uit, zoals dat past binnen onze publieksstrategie.

2. Van programmabrochure naar magazine

Om als festival flexibel te blijven in de onvoorspelbare coronatijd, besloten we om een magazine te maken in plaats van een programmabrochure (voor zo'n 60% van ons publiek een leidende tool in het oriënteren op het programma). Een magazine om de 30ste editie van Julidans te vieren. Gekoppeld aan het programma bood het Julidans magazine een podium aan makers, dansers én recensenten. Immers, wanneer het festival niet door zou kunnen gaan, was het tijdschrift nog een mooi "programmaonderdeel".

Het magazine gaf inzicht in de ideeën achter de voorstellingen, de uitgangspunten van de choreografen en de context van het festival. Met een grote dosis enthousiasme en inzet werd een magazine gemaakt dat het beoogde programma van 2021 als uitgangspunt nam.

Longreads en interviews wisselen elkaar af met beeldseries en visies op de toekomst van de hedendaagse dans. We zijn trots op de bijdragen van journalisten Annette Embrechts, Moos van de Broek, Jacq. Algra, Francine van der Wiel, Sander Hiskemuller, Zahira Mous, fotograaf Sabrina Bongiovanni en de illustratoren Richard Kofi en Typex.

Het magazine, met een oplage van 13.000 exemplaren, werd goed ontvangen door het Julidanspubliek en werd gewaardeerd door de Julidanslocaties, waar het magazine ook gratis op te pikken was. In combinatie met de website (waarop alle voorstellingsinformatie te vinden was en kaartverkoop mogelijk was), ontstond een duidelijke match van inhoudelijk en praktisch.

3. Nieuwsbrieven

Nieuwsbrieven (van Julidans én van Internationaal Theater Amsterdam) blijven een belangrijke tool voor het Julidanspubliek om zich informeren. Met zo'n 10.000 abonnees maakt het een directe verbinding met onze fans en bezoekers. Uit onderzoek blijkt dat 55% van ons publiek zich via de nieuwsbrief oriënteert op het Julidansprogramma. Dit jaar werden de nieuwsbrieven gevoed door de inhoud van programma en magazine en genereerden ze veel traffic naar de website en de social media kanalen. Tijdens het festival gaf de nieuwsbrief wekelijkse updates en nieuws. In de periode tussen de festivals blijven we een maandelijkse nieuwsbrief (met danstips en updates over het festival) versturen om het contact met ons publiek warm te houden.

4. Social media

Julidans kiest de social channels Facebook en Instagram. Dit jaar is er ingezet op een veel uitgebreidere contentkalender voor deze eigen kanalen te ontwikkelen. We maakten trailers voor het festival als geheel en lichtten alle individuele voorstellingen uit met quotes, portretten of voorstellingsbeeld. Door posts te sponsoren genereerden we extra aandacht voor specifieke voorstellingen. Tijdens het festival werd er veel gedeeld door de gezelschappen, dansers, het Julidanspubliek en collegafestivals. Door deze strategie is met name het aantal volgers op Instagram verhoogd. In drie maanden tijd steeg het account met 46% van 1500 naar 2200 volgers.

-

Campagne 2021: NEVER STOP DANCING

Naast de eigen kanalen werden voor de campagne voor de 30ste editie van het festival de volgende middelen ingezet. Het doel: zichtbaarheid van Julidans vergroten en buzz rondom het festival en de makers te creëren.

1. Affiches, Mupi's en zuilen

Het Julidansaffiche was de weken voorafgaand aan het festival te zien op A0-frames, op de grote peperbuszuilen en op opvallende digitale (en lichtgevende) Mupi's. De gele posters waarop het campagnebeeld steeds terugkwam, was te zien in verschillende wijken in Amsterdam. Dit jaar werd de postercampagne voor het eerst uitgebreid naar Utrecht en Rotterdam.

2. Flyers en posters in cultuur hotspots

De cafés waren net weer open. Het affiche en een flyer waarop een viertal voorstellingen werd getipt, werd verspreid via de culturele hotspotroutes in Amsterdam, Utrecht en Rotterdam.

3. Advertenties

Door de onzekerheid over de doorgang van het festival hebben we pas op een later moment advertenties kunnen inzetten. Dit resulteerde offline in een aantal last minute advertenties in Dans Magazine, VPRO Gids en de Groene Amsterdammer. En online in gerichte sociale media

campagnes en gesponsorde posts.

4. Communicatie via locaties

Julidans werkt samen met veel verschillende locaties. Deze locaties hebben elk ook een eigen netwerk, waarin vaak ook nieuw Julidanspubliek te vinden is. Dit jaar hebben we intensiever samengewerkt met de communicatieafdelingen van de verschillende locaties om de impact van Julidans te vergroten. We leverden op maat gemaakt materiaal aan, zodat de locaties zelf ook extra promotie konden doen. Julidans kreeg vaak een 'dedicated' nieuwsbrief over de programmering en een prominente plek op de website. Daarnaast distribueerden alle locaties het Julidans Magazine, de flyers en trailers van het festival op hun social channels.

Maar de communicatie nam ook andere vormen aan: zo wijdde Theater Bellevue een podcast aan Keren Levi, een Julidanschoreograaf. Podium Mozaïek en Bellevue kleedden hun locaties aan in Julidansstijl, met een enorme banner op Mozaïek als hoogtepunt. We creëerden voorstellingsposters die in de locaties te zien waren, en ook aansloten bij de Julidans campagne: deze hingen in Podium Mozaïek, op de gevel van Bellevue en in ITA.

In ITA was de raam die leidt naar de Rabozaal gedecoreerd met een enorm Julidanslogo en de tagline NEVER STOP DANCING. Te zien voor zowel het publiek binnen als de voorbijgangers buiten. De digitale schermen van ITA gaven een overzicht van alle voorstellingen te zien in het hoofdprogramma. En uiteraard vloog de kip ook voorbij.

5. Specials

De NS zond een Julidanstrailer uit in treinen door het hele land. De iconische Amsterdamse boekwinkel Athenaeum Boekhandels werd een ophaalpunt van het Magazine en Julidans kreeg de kans om de grote etalage van de vestiging in het Spui in te richten. In ITA werden een shop ingericht waar Julidansmerchandise verkocht werd. T-shirts, notitieboekjes en tasjes vonden hun weg naar vele fans.

6. WHY NOT X Julidans

WHYNOT X JULIDANS: OFF VENUE is een route door de stad langs bijzondere locaties waar verschillende performances plaatsvinden van choreografen en kunstenaars. WhyNot heeft een heel eigen publiek en doelgroep dat zich meer "op de rafelrand" van het veld begeeft. De meer experimentele benadering van WhyNot is iets wat Julidans graag in het programma laat zien. Ook in de communicatie is er een apart traject ingezet om het meer 'underground' publiek te bereiken. Dit jaar heeft Julidans een wildplakpostercampagne en flyers, speciaal voor dit programmaonderdeel, ingezet in Amsterdam.

7. Free publicity

Free publicity is belangrijk voor Julidans. Door de lange onzekerheid over het doorgaan van het festival was het onmogelijk om de long-lead media (maandbladen, glossies etc.) op tijd te informeren. Deze hebben we daardoor dit jaar moeten missen in ons mediaraapport (op een publicatie in vakmedia na). Het benaderen van dagbladen, websites en blogs was daardoor extra belangrijk. Op korte termijn zetten we interviews uit bij de dansjournalisten om voldoende publiciteit vooraf te genereren. Dit resulteerde in grote voorpublicaties in alle relevante

dagbladen. In de kranten waren interviews te lezen met o.a. artistiek leider Anita van Dolen en dansmakers Euripides Laskaridis, Sahron Eyal en Gai Behar en Alice Ripoll. Gedurende het festival werd er veel en goed gerecenseerd door zowel de dagbladen als de relevante websites.

8. Voorstelling specifieke campagnes

Niet iedere voorstelling krijgt evenveel aandacht binnen de algemene campagne. Weer andere voorstellingen hebben een beetje een extra push nodig in de kaartverkoop. Daarom voeren we diverse campagnes om deze voorstellingen extra onder de aandacht te brengen. Dat kan zijn door interviews aan te bieden (bijvoorbeeld met Alice Ripoll), door speciale poster rondes te doen (bijvoorbeeld L-E-V, Making Dances Dancing Replies) of het promoten van posts op social media.

zaalbezetting en kaartverkoop

Vele voorstellingen op de 30ste editie van Julidans waren uitverkocht. Dat kwam ook door de beperkte capaciteit van de zalen. Veel Julidanslocaties placeerden de gasten op 1,5 meter afstand waardoor de capaciteit op 1/3 van het normaal lag. De enige locatie waar met de volledige capaciteit werd gewerkt, was ITA. Daar werd een week voor de aanvang van het festival duidelijk dat we meer kaarten konden verkopen door Testen voor Toegang. Dat leverde in deze korte tijd niet veel extra kaartverkoop op. Ook waren er in ITA een aantal voorstellingen geprogrammeerd, waarbij het publiek zich op het toneel bevond (en daardoor een lagere capaciteit had). Het bezettingspercentage geeft een vertekend beeld van de realiteit waarin we werkten.

In totaal kwamen **6418** bezoekers naar Julidans. Dat is ruim 1/3 van ons 'oude normaal' (het gemiddelde van 2017, 2018 en 2019 was 18.000 bezoekers). Dat komt overeen met een capaciteit op 1,5 meter, die we in bijna alle locaties hanteerden.

prijnsbeleid

De centrale festivalkassa is in ITA, dat ook het festivalhart is. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de kassa's op de verschillende locaties, voor kaarten op die betreffende locatie. Julidans werkt met gedifferentieerde prijzen die zijn toegespitst op de locatie en het soort voorstelling, waarbij status en bekendheid van de dansmaker meespeelt en de prijs mede bepaalt. Voor de grotezaal voorstellingen wordt gewerkt met verschillende prijzen in rangen. Verder kent Julidans een uitgekiend prijsbeleid met als doel een zo groot mogelijk publiek te bereiken en zo veel mogelijk inkomsten te verwerven, zonder dat de financiële drempel bepaalde bezoekersgroepen uitsluit.

Julidans hanteert gericht uitgezette kortingen, zoals Julidans Jong (een gereduceerd tarief voor jongeren tot 28 jaar), Sirene Sale, Last Minute Ticketshop, We Are Public en een pas voor professionals en deelnemers. Daarnaast konden er dit jaar voorstellingen uit het hoofdprogramma gecombineerd worden met voorstellingen in Julidans NEXT of Julidans Extended. Zo'n combinatie gaf € 5,- korting op de totaalprijs. Onderdeel van het prijsbeleid is tevens het dynamisch prijzen van voorstellingen; bij hoge populariteit wordt de prijs van de voorstelling verhoogd.